

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKOLNO- PRZEDSZKOLNYM
W BORKU WIELKOPOLSKIM
NA ROK SZKOLNY 2021/2022**

Opracowanie:
Marta Paradysz

*pedagog
doradca zawodowy*

„Nadchodzący czas, to czas umysłowego pracownika, który oprócz formalnego wykształcenia posiada umiejętność praktycznego stosowania wiedzy oraz nawyk nieustannego uczenia się”.

Peter Druker

Wstęp

Zmiany zachodzące we współczesnym świecie, na rynku pracy wskazują na rosnącą rolę doradztwa zawodowego na różnych etapach rozwoju człowieka.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i w dalszej perspektywie do wyboru zawodu.

Ciągłe podnoszenie kwalifikacji i ich zmiana stają się czynnikami na trwale wpisanymi w życiorys zawodowy każdego pracownika. Ważnym elementem modernizacji systemu edukacji staje się wyposażenie uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru kierunku kształcenia i zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego stwarza realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery szkolnej i w przyszłości zawodowej, poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zasad rządzących rynkiem pracy, uzyskania informacji o zawodach i współczesnym rynku pracy, zrozumienia istoty uczenia się przez całe życie, zaplanowania własnego rozwoju i kariery zawodowej.

I Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach ;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

II Założenia

- Programy w ramach WSDZ stanowią realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego, rozumianych jako:
 - preorientacja zawodowa: ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy;
 - orientacja zawodowa: ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;
 - doradztwo zawodowe: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz uczniów i słuchaczy szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma charakter działań planowych i obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami
- Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych przez całe życie.
 - Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się z upływem czasu.
 - Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, zainteresowania, mocne strony, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.

III Cele

- Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.
- Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie

sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

- Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.
- Celem doradztwa zawodowego w branżowych szkołach I stopnia jest przygotowanie uczniów do szybkiego i efektywnego znalezienia swojego miejsca na rynku pracy oraz wykształcenie w nich postaw przedsiębiorczych i nawyków kształcenia się przez całe życie.
- Celem WSDZ jest również:
 - uświadomienie rodzicom ich roli w przygotowaniu dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz umożliwienie pozyskania informacji na temat dziecka w kwestii jego predyspozycji zawodowych, osobowościowych i edukacyjnych,
 - przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności,
 - rozplanowanie działań w cyklu kształcenia.

IV Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowanie przedszkolnego

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

V Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

VI Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

VII Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

VIII Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla branżowych szkół I stopnia

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);

1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;

1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

IX Warunki i sposoby realizacji

1. Adresaci Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Adresatami WSDZ są nie tylko uczniowie, ale również rodzice i nauczyciele, którzy są włączeni w realizację zadań WSDZ. Szanse uzyskania rzeczywistych efektów i realizacji założonych celów są możliwe tylko w wyniku zaangażowania najbliższych środowisk młodego człowieka tj. jego rodziców i nauczycieli (Rada Pedagogiczna).

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane do uczniów:

- prowadzenie zajęć grupowych;
- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale, czy prezentacje zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. Noc Zawodowców, targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych ;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- opcjonalnie - pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, konto Facebooka, tablice informacyjne, ścienne gazетки szkolne, e-dziennik.

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane do rodziców:

- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z doradztwem zawodowym;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane do nauczycieli:

- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

2. Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;
- b) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- c) w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- d) w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technicach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- e) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- f) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- g) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy

3. Realizatorzy działań

Zakres działań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej. Koordynator zadań wynikających z WSDZ zobowiązany jest składać okresową informację ze swoich działań Dyrektorowi szkoły.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog,

logopeda, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;

- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;

- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (**informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty**);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole. np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;

4. Sojusznicy – sieć współpracy

Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno-zawodową:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu (PPP);
- Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie (ODN);
- Szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe)
- Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu;
- Cech Rzemiosł Różnych w Gostyniu;
- Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu;
- Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Lesznie;
- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Lesznie;
- Zakłady pracy;
- Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin;
- Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE);
- Biblioteki pedagogiczne.

Współpraca z rodzicami :

- Prezentacja założeń pracy informacyjno- doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- Włączenie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów, przedsiębiorców, do działań z zakresu poradnictwa zawodowego;
- Uświadamianie rodzicom ich wpływu na decyzje edukacyjno-zawodowe ich dzieci – rodzic jako pierwszy doradca zawodowy swojego dziecka;
- Przedstawienie aktualnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego;
- Indywidualne konsultacje z rodzicami uczniów, którzy mają różnorodne problemy.

Współpraca z Radą Pedagogiczną:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania WSDZ;
- Określenie priorytetów dotyczących preorientacji, orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły na każdy rok nauki;
- Realizacja działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej.

Współpraca z pielęgniarką szkolną :

- Współpraca z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Przekazywanie informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

5. Zajęcia w ramach orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego prowadzone są z wykorzystaniem następujących form i metod:

- metody aktywizujące, dobierane z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte,
- wycieczki,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- udział w przedsięwzięciach lokalnych, np. „drzwiach otwartych”, wycieczki do firm,
- spotkania ze specjalistami,
- filmy,
- pogadanki,
- zajęcia lekcyjne,
- wydarzenia (np. konkurs na których uczniowie prezentują talenty).

X Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Założone cele programu powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia poruszanych treści, ocenę efektywności poszczególnych zadań lub sytuacji dydaktycznych, ocenę poczucia satysfakcji z pracy zespołowej);
- autorefleksje uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na rozpoczęcie, jak i zakończenie zajęć);
- obserwacje osiągnięć ucznia;
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę wytworów pracy uczniów .

XI Monitoring i ewaluacja

WSDZ oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i modyfikacji WSDZ.

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze były zgodne z oczekiwaniami

i potrzebami młodych ludzi. Na podstawie informacji od uczniów (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań, oraz analizy dokumentacji, czyli na podstawie systematycznego monitoringu działań WSDZ przez cały okres realizacji, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły do zatwierdzenia.

Ze względu na sytuację epidemiczną w naszym kraju niektóre działania mogą być ograniczone lub pominięte.

Opracowała:

.....
pedagog, doradca zawodowy

Plan WSDZ na rok szkolny 2021/2022

Opracowanie:
Marta Paradysz
*pedagog,
doradca zawodowy*

ORIENTACJA ZAWODOWA

Proponowana tematyka zajęć dla uczniów klas I- III szkoły podstawowej

ZADANIA (temat)	CEL	PROPONOWANE METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania (1)	Opisywanie własnych zainteresowań i określanie, w jaki sposób można je rozwijać, oraz podawanie przykładów różnorodnych zainteresowań ludzi	- zabawa grupowa; - rozmowa; - indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Gala Talentów- jesteście mistrzami! (1)	Podawanie przykładów swoich mocnych stron w różnych obszarach, opisywanie własnych zainteresowań i określanie, w jaki sposób można je rozwijać.	-autoprezentacja; - rozmowa; - wywiad.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania? (1)	Opisywanie własnych zainteresowań i określanie, w jaki sposób można je rozwijać, oraz podawanie przykładów różnorodnych zainteresowań ludzi.	- praca w grupie; - ekspresja muzyczno-ruchowa; - dyskusja; - ekspresja plastyczna.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Brawo ja! – prezentacja własnych talentów (1)	Prezentowanie swoich zainteresowań na forum	- rozmowa kierowana; - ekspresja ruchowa; -techniki multimedialne; - autoprezentacja	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.	Postępowanie się przyborami, narzędziami zgodnie z ich	- stymulacja proprioceptywna; - elementy muzykoterapii;	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

(2)	przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; podejmowane działań w sytuacjach zadaniowych i opisywanie, co z nich wyniknęło	- ekspresja ruchowa i plastyczna; -relaksacja.		
Słodka matematyka (1.5; 2.1; 4.2)	Podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych i opisywanie, co z nich wyniknęło oraz planowanie swoich działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie podstawowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu. Odgrywanie różnych ról zawodowych.	-rozmowa kierowana; - praca w grupach; - zabawa tematyczna; - ekspresja plastyczna i ruchowa; - zabawa naśladowcza.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Zawód moich rodziców (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach oraz odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie.	-opowiadanie; -rozmowa kierowana; -zabawa naśladowcza	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Miasteczko zawodów (2)	Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie, podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i	- dyskusja; - skojarzenia; - działania praktyczne; -pokaz, - prezentacja;	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

	dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.			
Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w... (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.	-ekspresja plastyczna; -pogadanka; -praca w grupach.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
W centrum handlowym. (rekomendowany do realizacji w ramach wspólnego spotkania- z rodzicami) (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach oraz omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonują.	-rozmowa kierowana; -ćwiczenia integrujące grupę; - metoda praktycznego działania	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Halo! Usterka! Szukam pomocy. (rekomendowany do realizacji w ramach wspólnego spotkania- z rodzicami) (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach, omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt bliskiego	-mapa myśli; - odgrywanie ról; -rozmowa kierowana; -ćwiczenia integrujące; -klasyfikacja i weryfikacja informacji; - praca w grupach	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

	otoczenia.			
W zwierzyńcu (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.	-rozmowa kierowana; - klasyfikowanie, grupowanie; -scenki.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Moja mama wszystko potrafi (2)	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.	- rozmowa kierowana; -ekspresja plastyczna.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? (2; 4)	Opowiadanie, kim chciałoby się zostać i co chciałoby się robić; opisywanie, czym jest praca, i omawianie jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach).	-rozmowa kierowana; -pantomima; -zabawa ruchowa - ekspresja plastyczna.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Zawody na celowniku. (2)	Omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt bliskiego otoczenia	-tworzenie grupowej mapy aktywności; - praca grupach	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Miłośnik to ja i ty (3)	Wskazywanie treści, których dziecko lubi się uczyć, oraz uzasadnianie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności	-rozmowa kierowana; -autoprezentacja; - ekspresja twórcza; - praca w grupach.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Po co się uczyć? (3)	Uzasadnianie potrzeby uczenia się i zdobywania	-burza mózgów; -mapa myśli; -zabawa ruchowa	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

	nowych umiejętności			
Jak zmieścić dzień w stoju? (4)	Planowanie swoich działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie podstawowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu	-opowiadanie; -rozmowa kierowana; -zabawa dydaktyczna; -pantomima / kalambury	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Jutro pojedziemy daleko! (4)	Próbowanie samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z własną osobą.	-praca w parach; -praca w grupach; - dyskusja.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

Spośród wyżej zaproponowanych tematów zajęć, **wychowawca** zobowiązany jest zrealizować min. 2 tematy (ze wstępnym zaplanowaniem tematów do realizacji na kolejne lata – dotyczą klas I i II tak, żeby nie zostały powtórzone te realizowane w bieżącym roku szkolnym).

Jeśli w danej klasie są uczniowie, z którymi pracuje oligofrenopedagog oraz socjoterapeuta to wychowawca zobowiązany jest powiadomić ich o konieczności przeprowadzenia minimum jednych zajęć poświęconych tematyce z zakresu doradztwa zawodowego (zajęcia dostosowane odpowiednio do dysfunkcji dziecka).

Wychowawca zapisuje wszystkie zrealizowane tematy (łącznie z zajęciami rewalidacyjnymi oraz socjoterapeutycznymi) w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu w formie on-line (w maju 2022)

PROPOZYCJA ŹRÓDŁA DO REALIZACJI W.W. TEMATYKI :

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Źródło : Bożena Czapla, Beata Matyszewska, Ewa Ptasznik, Małgorzata Skoryna , *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE Warszawa 2017.

Proponowana tematyka zajęć dla uczniów klas IV- VI szkoły podstawowej

ZADANIA (temat)	CEL	PROPONOWANE METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Ja- to znaczy kto? (1)	Określanie własnych zainteresowań, zdolności i uzdolnień oraz kompetencji.	- kalambury; - opis przypadku; -rozmowa kierowana;	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem. (1)	Wskazywanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia	-autorefleksja; - praca w grupach; - -wizualizacja; -rozmowa kierowana	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Dzień Kreatywnych Pasjonatów. (1)	Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców	-metoda projektu; -praca w grupach; - bank pomysłów; -plakat (mapa myśli)	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Dzień Mistrza. (1)	Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców	-ćwiczenia grupowe	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych. (2)	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz	-ćwiczenie w parach; -ćwiczenie grupowe; - rozmowa kierowana	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

	podstawowej specyfiki pracy w zawodach			
Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów (2)	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach	-zabawa dydaktyczna; - rozmowa kierowana; -dyskusja grupowa; -praca w parach	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Po co mi ta praca? (2)	Opisywanie, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka	-bank pomysłów; -mapa marzeń; -praca indywidualna; -praca w grupach; -dyskusja	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Wybieram ten zawód, bo... (2)	Podawanie czynników wpływających na wybory zawodowe	-dyskusja moderowana; - praca w grupach; -wywiad; - brikolaż	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
I ty możesz zostać MacGyver'em. (2)	Posługiwanie się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	-wylczanka; - rysunek (alternatywnie); -dyskusja; - praca w grupach	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Jak oszczędzić pierwszy milion? (2)	Wyjaśnianie roli pieniądza we współczesnym świecie i jego związku z pracą	- wykreślanka; -dyskusja; -praca indywidualna	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? (3)	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki	-burza mózgów; -rozmowa kierowana; - praca indywidualna; - praca w małych grupach	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz	-giełda pomysłów; - dyskusja; - metoda przewodniego tekstu; - metoda praktyczna;	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

styl uczenia się. (3)	omawianie indywidualnego sposobu nauki	- praca indywidualna; - praca w małych grupach; - mapa myśli		
Umiejętności – od przeszłości do przyszłości. (3)	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki	-fotoekspresja; -rysunek; - dyskusja; -wizualizacja; -ćwiczenia: Targowisko, Książka; - praca indywidualna	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Kolorowa podróż po świecie edukacji. (3)	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki	-praca w grupach; - wirujące plakaty; -rysunek; -autorefleksja	Wychowawca klasy	Rok szkoły 2021/2022
Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe (3)	Wskazywanie przedmiotów szkolnych, których uczeń lubi się uczyć	-autorefleksja; - praca w grupach; - dyskusja	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART! (4)	Planowanie własnych działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie szczegółowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu	-zabawa z piłką; -dyskusja; - praca indywidualna	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022
Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych. (w przypadku braku możliwości zrealizowania tematu jako odrębnego – do realizacji wybrane elementy scenariusza w połączeniu z	Wskazywanie związku między prowadzeniem zdrowego stylu życia, a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych zawodów.	-bank pomysłów; -praca w grupach; -dyskusja; -film	Nauczyciel przyrody i biologii	Rok szkolny 2021/2022

tematem pokrewnym) (2)				
---------------------------	--	--	--	--

Spośród wyżej zaproponowanych tematów zajęć, **wychowawca** zobowiązany jest zrealizować min. 2 tematy (ze wstępnym zaplanowaniem tematów do realizacji na kolejne lata – dotyczą klas IV i V tak, żeby nie zostały powtórzone te realizowane w bieżącym roku szkolnym).

Dodatkowo do realizacji przez **nauczyciela przyrody i biologii** :
„ Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych”

Jeśli w danej klasie jest uczeń posiadający orzeczenie z PPP to wychowawca zobowiązany jest powiadomić oligofrenopedagoga o konieczności przeprowadzenia jednych zajęć rewalidacyjnych poświęconych tematyce z zakresu doradztwa zawodowego (zajęcia dostosowane odpowiednio do dysfunkcji dziecka).

Wychowawca zapisuje wszystkie zrealizowane tematy(łącznie z tematem zrealizowanym przez nauczyciela przyrody/biologii oraz z zajęciami rewalidacyjnymi) w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu w formie on-line (– w maju 2022).

PROPOZYCJA ŹRÓDŁA DO REALIZACJI W.W. TEMATYKI :

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Jolanta Brzezińska-Lauk, Ewa Kruk-Krymula, Karolina Nikorowski , *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE Warszawa 2017.

DORADZTWO ZAWODOWE

Tematyka zajęć realizowana w klasach VII i VIII szkoły podstawowej

Klasa VII

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Wprowadzenie do Doradztwa Zawodowego. (4)	Określenie sensu doradztwa zawodowego w życiu młodego człowieka. Poznanie sylwetki doradcy zawodowego.	-dyskusja; -bank pomysłów - praca indywidualna.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Moje umiejętności i zainteresowania. Jaka/i jestem? Ja w moich oczach. (1)	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	- dyskusja; -praca indywidualna - autoanaliza; - praca w grupach; - checklista; - plakat.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Moje umiejętności i zainteresowania. Jaka/i jestem? Ja w oczach innych. (1)	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	- dyskusja; -praca indywidualna - autoanaliza; - praca w grupach; - checklista; - plakat.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej. (2)	Zapoznanie się z oczekiwaniami pracodawców ze szczególnym zwróceniem uwagi na umiejętność współdziałania w grupie.	- burza mózgu; - dyskusja; - gra.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Rozpoznaję swoje aspiracje. Moje zasoby a oczekiwania pracodawców. (1)	Określanie aspiracji i potrzeb w zakresie własnego rozwoju i możliwych sposobów ich realizacji. Porównywanie	- dyskusja – praca grupowa; -metoda przewodniego tekstu – praca grupowa; -rozmowa kierowana;	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

	własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców	-praca w grupach; - studium przypadku; - analiza tekstu źródłowego; -autorefleksja.		
Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje. (3)	Charakteryzowanie struktury systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej.	- krzyżówki; - debata za i przeciw; - praca w grupach; - analiza tekstu (oferty pracy); - giełda pomysłów.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Świat zawodów – czym się zajmuje ...? (2)	Poznanie zadań zawodowych przedstawicieli różnych profesji	- pogadanka; - gra edukacyjna (Mapa Karier)	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Rzemiosło alternatywą dla młodych zawodowców – wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów.(opcjonalnie- spotkanie z przedstawicielami Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej). (2)	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	- akronim; - skojarzenia; - gra online; - dyskusja; praca w grupach; - quiz; - krzyżówka.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Ankieta skłonności zawodowych (1)	Badanie tendencji do zajmowania się określonym rodzajem działalności zawodowej.	- praca indywidualna – test zawodowy na podstawie propozycji B. A. Klimowa - mini wykład	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Komunikacja werbalna i niewerbalna – przygotowanie do autoprezentacji. (2)	Poznanie czynników istotnych podczas autoprezentacji.	- mini wykład; - kalambury.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
System szkolnictwa ponadpodstawowego (3)	Poznanie struktury szkolnictwa oświaty.	-mini wykład; - praca w grupach;	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Kim chcę zostać w przyszłości? – mapa myśli.	Określanie marzeń, celów i planów edukacyjno-	- mapa myśli; - praca indywidualna;	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

(4)	zawodowych na bazie własnych zasobów.	- praca w grupach.		
Chcę pracować zdalnie! (2)	Odnalezienie się w nowej sytuacji epidemicznej Poznanie zawodów, które można wykonywać zdalnie.	- pogadanka; - tablica Padlet (Mapa Karier)	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

Dodatkowa tematyka do zrealizowania przez nauczyciela języka angielskiego oraz wychowawcę : klasa VII

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Doradca zawodowy w szkole . (4)	Zapoznanie rodziców z rolą doradcy zawodowego w szkole.	- mini wykład; - dyskusja.	Wychowawca klasy (Proponowane źródło wiedzy ORE Przykładowy program...)	Podczas pierwszego spotkania z rodzicami w roku szkolnym 2021/2022
Stres – przyjaciel czy wróg?- jak sobie z nim radzić? (2)	Poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem, obecnym również podczas rozmowy z potencjalnym pracodawcą.	- burza mózgu; - mini wykład.	Wychowawca klasy (Proponowane źródło wiedzy : <i>KOWEZIU Rozwijam skrzydła</i>)	Rok szkolny 2021/2022
Nowe zawody na rynku pracy. (2)	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	- praca w grupach; - rozsypanka; - skojarzenia; niedokończone zdania; - kosz i walizka.	Nauczyciel języka angielskiego (Proponowane źródło wiedzy ORE Przykładowy program...)	Rok szkolny 2021/2022

Wychowawca zapisuje wszystkie zrealizowane tematy w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu (– w maju 2022r.).

PROPOZYCJA ŹRÓDŁA DO REALIZACJI W.W. TEMATYKI :

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Alina Dziurkowska Bożena Fronczek Sebastian Glaziński Edyta Kaczmarek Aneta Karmowska Renata Maciejczyk Mariola Modelska Halina Pasternacka Anna Sowińska Edyta Załoga ,
Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE Warszawa 2017.

<https://mapakarier.org/>

www.koweziu.edu.pl › WPZ publikacje › KOWEziU Rozwijam skrzydła

Klasa VIII

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Zawody przyszłości, a praca zdalna. (2)	Utrwalanie wiedzy o zawodach już poznanych oraz poznawanie nowych zawodów.	- zabawa w grupie; - dyskusja	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
System edukacji w Polsce ; szkolnictwo ponadpodstawowe. (3)	Poznanie możliwości przebiegu ścieżek kształcenia w obecnym systemie edukacji, najważniejszych informacji o typach szkół ponadpodstawowych oraz korzyści z ukończenia przez ucznia danego typu szkoły.	- praca w grupach; - dyskusja; - plakat.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Marzenia do spełnienia (2)	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	-dyskusja kierowana; - praca w grupach; -praca indywidualna – autorefleksja; - plakat.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Sztuka autoprezentacji „W roli głównej...” –	Dokonywanie autoprezentacji	-projekt; -wywiad;	Doradca zawodowy	Rok szkolny

wywiad z przedstawicielem zawodu (2)	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania	-dyskusja/dyskusja panelowa; - praca w grupach.		2021/2022
Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych (3)	Poznanie zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych	-mini wykład; -rozmowa kierowana;	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Moja osobowość zawodowa (1)	Poznanie preferencji zawodowych, biorąc pod uwagę cechy charakteru, ulubione czynności, umiejętności i zainteresowania, a także środowisko pracy.	- test on-line (kompetencjometr łódzki) - dyskusja	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Temperament a decyzje edukacyjno-zawodowe (1)	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	- dyskusja kierowana; - praca w grupach; - mini wykład; - metoda przewodniego tekstu – bajka; -metoda przewodniego tekstu - historyjka; - kwestionariusz temperamentu.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Miękkie lądowanie, czyli jeszcze trochę o kompetencjach (3)	Identyfikacja własnych kompetencji. Poszerzanie wiedzy o sobie . Nabywanie umiejętności pracy w grupie.	- dyskusja kierowana ; - praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Zdrowie a moje plany zawodowe (1)	Rozpoznawanie własnych ograniczeń jako wyzwań w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych	-zdania typu prawda czy fałsz; - rozmowa kierowana; - praca w grupach; - dyskusja; -niedokończone	Doradca zawodowy (opcjonalnie-spotkanie z pielęgniarką szkolną)	Rok szkolny 2020/2021

		zdania		
Współczesny rynek pracy (2)	Wyjaśnianie zjawisk i trendów zachodzących na współczesnym rynku pracy	-mapa mentalna; - praca w grupach; - burza pomysłów; -miniwykład	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Poszukiwanie pracy; praca wakacyjna, wolontariat. Praca jako wartość w życiu człowieka. (2)	Uzasadnianie znaczenia pracy w życiu człowieka. Analizowanie znaczenia i możliwości doświadczania pracy	- dyskusja; - praca w grupach; - kula śnieżna; - giełda pomysłów.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Jak wybrać szkołę? (4)	Podjęcie decyzji o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym.	- dyskusja; -praca w grupach; -praca indywidualna; - Q-sort	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Jak długo uczy się? (3)	Określanie znaczenia uczenia się przez całe życie. Formułowanie realistycznych celów na przyszłość i planowanie kroków do ich osiągnięcia.	-rozmowa kierowana; -world cafe – dyskusja; -praca w grupach/parach; - kuliste akwarium – gra dyskusyjna.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

Dodatkowa tematyka do zrealizowania przez nauczyciela języka angielskiego, nauczyciela informatyki oraz wychowawcę : klasa VIII

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Doradca zawodowy w szkole . (4)	Zapoznanie rodziców z rolą doradcy zawodowego w szkole. (dostępność i działalność doradcy zawodowego)	- mini wykład; - dyskusja.	Wychowawca klasy (Proponowane źródło wiedzy ORE Przykładowy program...)	Podczas pierwszego spotkania z rodzicami w roku szkolnym 2021/2022
Przygotowanie dokumentów –CV , list motywacyjny (4)	Zapoznanie się z rodzajami cv-struktura i elementy składowe .	- praca w grupach na materiale; - praca indywidualna.	Wychowawca ,nauczyciel informatyki,	Rok szkolny 2021/2022
Ograniczenia czy możliwości? W jakich zawodach wykorzystam	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie	- praca w grupach; - praca indywidualna; -praca	Wychowawca klasy (Proponowane źródło wiedzy ORE Przykładowy	Rok szkolny 2021/2022

wiedzę z ...? (1)	wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	z tekstem; -kalambury.	program...)	
----------------------	--	---------------------------	-------------	--

Po zrealizowaniu tematów Wychowawca zapisuje je w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu (- w maju 2022r.)

PROPOZYCJA ŹRÓDŁA DO REALIZACJI W.W. TEMATYKI :

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Alina Dziurkowska Bożena Fronczek Sebastian Glaziński Edyta Kaczmarek Aneta Karmowska Renata Maciejczyk Mariola Modelska Halina Pasternacka Anna Sowińska Edyta Załoga ,
Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE Warszawa 2017.

www.koweziu.edu.pl › WPZ publikacje › KOWEziU Rozwijam skrzydła

<https://mapakarier.org/>

Tematyka zajęć realizowana w Branżowej Szkole I Stopnia

Klasa I BS

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Co jest dla mnie ważne ?	Określanie własnego systemu wartości (w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową).	- praca indywidualna; -dyskusja; -rozmowa kierowana.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

--	--	--	--	--

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/> Przykładowy program doradztwa zawodowego dla branżowych szkół z proponowanymi scenariuszami- str.69

Klasa II BS

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Mój zawód bazą do rozwoju	Określanie zawodów i stanowisk pracy, dla których bazę stanowią zdobywane kwalifikacje	- opis przypadku; -dyskusja kierowana; -praca w grupach; -plakat.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/> Przykładowy program doradztwa zawodowego dla branżowych szkół z proponowanymi scenariuszami- str.77

Po zrealizowaniu tematu Wychowawca zapisuje go w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu (w maju 2022r.).

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Poznaję siebie (1)	Rozwijanie świadomości posiadanych zasobów i mocnych stron; ugruntowanie poczucia własnej wartości.	- dyskusja problemowa; - - ćwiczenie grupowe.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Moje zdolności (1)	Porządkowanie informacji na swój temat; analizowanie potencjału zawodowego, rozwijanie świadomości na temat własnych uzdolnień i talentów,	-dyskusja problemowa; - ćwiczenie grupowe; - test wyboru	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Korzyści z pracy w grupie (2)	Zapoznanie się z kompetencjami kluczowymi (oczekiwania	-dyskusja; - ćwiczenie grupowe; -rozwiązywanie	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

	pracodawców); nabywanie i rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie.	problemów; - film.		
Moje plany i marzenia (4)	Uzupełnienie informacji na temat systemu edukacji; zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi planowania oraz wyznaczania celów edukacyjnych i zawodowych; analiza i synteza informacji przydatnych w planowaniu kariery zawodowej	-dyskusja; - ćwiczenie grupowe; -ćwiczenie indywidualne - wyznaczanie celów metodą SMART	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Co wpływa na kariere zawodową? (4)	Poznanie czynników mających wpływ na kształtowanie ścieżki kariery; analiza i synteza informacji przydatnych w planowaniu kariery	-dyskusja; - ćwiczenie grupowe; -ćwiczenie indywidualne – check-lista	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

<https://mapakarier.org/>

Klasa III BS

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Zarządzanie czasem jako element planowania kariery	Ustalanie swoich celów, zadań i działań w kontekście planowania kariery	-praca indywidualna; -dyskusja; - walizka i kosz.	Wychowawca klasy	Rok szkolny 2021/2022

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/> Przykładowy program doradztwa zawodowego dla branżowych szkół z proponowanymi scenariuszami- str.147

Po zrealizowaniu tematu **Wychowawca zapisuje go w arkuszu monitoringu realizacji doradztwa zawodowego** . Wypełniony arkusz przekazuje doradcy zawodowemu (w maju 2022r.).

ZADANIA (temat)	CELE	METODY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Praca sama nas nie znajdzie (2)	Analizowanie wymagań rynku pracy i możliwości zaistnienia na nim, zdefiniowanie dróg i metod poszukiwania prac, tworzenie własnej sieci kontaktów.	- odwrócona lekcja; -dyskusja kierowana; - giełda pomysłów; -ocena pracy grupowej.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Udana rozmowa kwalifikacyjna (2)	Określenie znaczenia pojęć: popyt, podaż na rynku pracy; poznawanie zasad poprawnej autoprezentacji; Uzasadnianie znaczenia pracy w życiu człowieka	-mini-wykład,; - dyskusja, -mapa skojarzeń; autoprezentacja; - praca w grupach	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Temperament a wybór zawód (2)	Określanie cech swojego temperamentu, poznanie zawodów i grup zawodów odpowiadających własnemu typowi temperamentu; konfrontacja z wyuczonym zawodem.	- mini-wykład; -dyskusja; - burza mózgów; - praca w grupach; - kwestionariusz temperamentu.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022
Podejmuję kolejne decyzje edukacyjno-zawodowe (3,4)	Zgłębianie wiedzy o możliwościach uczenia się po szkole branżowej I stopnia, korzystanie ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; ustalanie swoich	- uszeregowanie promyczkowe; - dyskusja; - rozsypanka.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2021

	celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej zrozumienie istoty uczenia się przez całe życie.			
Jestem przedsiębiorczy! Firma w praktyce. (2)	Definiowanie podstawowych pojęć związanych z przedsiębiorczością, analizowanie cech osoby przedsiębiorczej.	-dyskusja; -ćwiczenie grupowe; -burza mózgów.	Doradca zawodowy	Rok szkolny 2021/2022

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

<https://mapakarier.org/>

DODATKOWO!

Każdy nauczyciel w trakcie roku szkolnego wypełnia na bieżąco arkusz monitoringu zaznaczając w nim treści /tematy, które realizuje zgodnie w podstawą programową danego przedmiotu, a które dodatkowo mieszczą się w zakresie doradztwa zawodowego. W maju dokonuje podsumowania treści realizowanych na swoim przedmiocie poprzez przekazanie doradcy zawodowemu (drogą elektroniczną) wypełnionego arkusza .

Doradztwo ogólnokształcące

TYDZIEŃ KARIERY - działania skierowane do dzieci i młodzieży Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borku Wielkopolskim.

Osoba odpowiedzialna za organizację i przebieg Tygodnia Kariery – doradca zawodowy.

Opracowała:

.....
pedagog, doradca zawodowy

